ఈవారం కథ

ప్రఫుల్లచంద్ర

బంగారు పతకం

ఆఫీసు చుట్టూ ఎన్నాళ్ళు తిరిగినా మీకు రేషన్‌కార్డు దొరకలేదా? చిదంబరాన్ని కలవండి!

ఇల్లు కట్టుకోడాన్కి మునిసిపాలిటీ వాళ్ళు అనుమతి ఇవ్వలేదా? మీకు టెలిఫోన్ కావాలా? గాస్ కనెక్షన్ కావాలా? చిదంబరాన్ని కలవండి!

బట్టతల మీద వెంట్రుకలు మొలిపించడం తప్ప ఆయన చేయలేని పనిలేదు! ప్రతి మనిషికీ ఒక రేటు వుంటుంది. వందకు లొంగని వాడు రెండు వందలకు లొంగవచ్చు. రెండుకి లొంగని పిండం ఐదుకి లొంగవచ్చు. అసలు డబ్బుకే లొంగని విశ్వామిత్రుడు మేనకకు లొంగవచ్చు! మగువ కాకపోతే మధువు! – అదీ చిదంబరం థియరీ.

ఎవరు దేనికి లొంగుతారో కనిపెట్టి దాన్ని సమర్పించి కొంత తను నొక్కేసి మన పనులు సాధించిపెట్టడమే ఆయన సద్యోగం! అన్ని ఆఫీసుల చుట్టూ తిరుగుతూ తన ఆఫీసు ఏదో మరిచిపోయాడని – అతని మీద ఒక జోక్.

ఆయన అడుగుపెట్టలేని ఆఫీసు ఒకటి ఆ పట్నంలోనే ఉండేది. అదే ఆయన అన్నగారి ఆఫీసు! అయితే అన్నగారు రిటైర్ కావడంతో ఆ బెడద తీరిపోయింది.

ఆయన్ని గుర్తించడం కష్టంకాదు. తెలుగుతనం ఉట్టిపడే పంచెకట్టు. నిగనిగల బట్టతల. దాన్ని ఎవరూ తస్కరించకుండా నిలచిన సెక్యూరిటీ గార్డ్ లాగ తలచుట్టూ రెండుమూడు వరుసల తెల్లని జుట్టు.

ఆయన ఎప్పుడూ నవ్వుతూనే ఉంటాడు. నవ్వితే భూకంపం లాగ కదిలిపోయే గ్లోబులాంటి పొట్ట! చూడగానే గుర్తించవచ్చు ఆయన్ని.

ఆనాటి కార్యక్రమాలు దిగ్విజయంగా ముగించుకొని ఇంటిలో అడుగుపెట్టగానే కూతురు సరళ ఎదురు వచ్చి –" పెదనాన్న మిమ్మల్నొకసారి వాళ్ళింటికి రమ్మన్నారు. రేపు సునీతకు పెళ్ళి చూపులట"– అంది.

షర్ట్ తీసి హేంగర్‌కి తగిలించి ఈజీచేర్‌లో విశ్రాంతిగా కూర్చున్నాడు చిదంబరం.

"అందరి పనులూ చేస్తారుగాని స్వంతపనులకు తీరిక ఉండదు" దెప్పిపొడిచింది భార్య టీ తెచ్చియిస్తూ.

"పనులు చేసిపెట్టినందుకు అందరూ తృణమో, పణమో సమర్పించుకుంటారు. మరి నువ్వేం యిస్తావ్?" అడిగాడు కొంటెగా.

"సర్లెండి సంబడం!" మూతి మూడు వంకరలు తిప్పిందామె.

"నీకొచ్చిన సమస్య ఏమిటీ!" తీర్చేవాడిలాగ అడిగాడు.

"అందరి పెళ్ళిళ్ళూ అవుతున్నాయి..."

"నీ పెళ్ళి పాతికేళ్ళ క్రితమే అయిపోయింది కదే!" అన్నాడు. భూకంపంలాగ నవ్వుతూ.

"ఆహా నాకు ఆ సంగతి తెలియదులెండి" రుసరుసా వంటింటిలోకి వెళ్ళిపోయింది. ఆమెకు అందుబాటులో అట్లకర్ర లేనందుకు బ్రతికిపోయాడు, చిదంబరం.

గబగబా టీ తాగి షర్ట్ వేసుకొని అన్నగారింటికి బయలుదేరాడు.

చిదంబరం అన్న చిదానందం ఆఫీసర్‌గా రిటైర్ అయాడు. కొడుకు పెళ్ళి ఏడాది క్రితమే అయింది. ఇంక కూతురు ఉంది పెళ్ళికి. ఆమెను చూడడానికే రేపు అమలాపురం నుంచి సీతాపతిగారి కుటుంబం వస్తోంది.

వాళ్ళకోసం లాడ్జిలో ఒక గది బుక్‌చేసి ఉంచాడు చిదానందం.

"వాళ్ళక్కడ దిగి కాసేపు రెస్ట్ తీసుకొని మధ్యాహ్నం మూడు గంటలకు మన ఇంటికొస్తారు. కట్నం 75, లాంఛనాలు 10, పెళ్ళి ఖర్చులు 50, అదీ నా స్తోమత. దాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుని మాట్లాడాలి" వివరించాడు చిదానందం.

"కట్నం అంటే సునీత సుర్రుమంటుంది కదా"

"మన యింటిలో కట్నం ప్రసక్తిరాదు. చూపులు అయాక వాళ్ళతో నీవు లాడ్జికి వెళ్ళి ఆ విషయాలు చర్చించాలి"!

కాసేపు ఆ మాటా, ఈ మాటా జోకులూ, నవ్వులూ అయాక చిదంబరం ఆలోచనలు మోసు

కుంటూ ఇంటికొచ్చేశాడు. అన్నగారింటికి వెళ్ళివస్తే మాత్రం చిదంబరానికి ఆలోచనలే ఆలోచనలు!

అన్నగారి అబ్బాయి సౌమ్యుడు. కోడలు ఉత్త మురాలు. కూతురు సునీత మాడచక్కనిది. తెలివైనది. మంచి వినిమ్రతురాలు. అందరూ కలిసిమెలిసి హాయిగా ఉంటున్నారు.

మరి తమ కుటుంబమో?!

తను ఏరికోరి లక్షన్నర కట్నంతో తెచ్చుకున్న కోడలు గుమ్మం తొక్కిన మూడోరోజు నుంచే యుద్ధం ప్రకటించి మొగుణ్ణి కొంగున ముడే సుకొని లాక్కుపోయి వేరింటి కాపురం పెట్టింది.

"పెళ్ళాన్ని అదుపులో పెట్టుకోరా చవటా" అని కొడుకుని మందలిస్తే – "ప్రతి మనిషికీ ఒక రేటు ఉంటుంది కదా నాన్నా! నా రేటు ఇంతే. మీ ఫేటు అంతే!" అనేశాడు.

మరి తన కూతురు సరళకు పత్రికలూ టీవీ తప్ప మరో ధ్యాసలేదు. అన్నయ్య కంటే తనే కార్యసాధకుడు. తనే ధనవంతుడు. మరి ఆయన కుటుంబం అంత హాయిగా, తమ కుటుంబం నిత్యసమస్యల సుడిగుండంలా ఉండ డానికి కారణం ఏమిటి?

అదే ఆలోచన! ఆ అలి తెగదు. సమా ధానం దొరకదు.

* * *

అమ్మాయిని చూసివచ్చి లాడ్జిలో విశ్రాంతిగా కబుర్లు చెప్పకుంటున్నారు సీతాపతి, ఆయన భార్య సీతమ్మ, కొడుకు సుధ.

వాళ్ళకి అమ్మాయి నచ్చింది. కుటుంబం తీరూ, తెన్నూ బాగా నచ్చాయి.

చిదానందం గురించి వాళ్ల ఆఫీసు స్టాఫ్ ద్వారా తెలిసింది. చాలా మంచి వాడు.నిజాయితీ పరుడు. క్రమశిక్షణకు మారుపేరు.

సుధకి ఆ అమ్మాయి రూపమే మరీమరీ జ్ఞాపకం వస్తోంది. అతడు కుర్చీలోనే కలలు-కంటూవుంటే తల్లిదండ్రులు కట్నం గురించి చర్చించుకుంటున్నారు.

"కట్నం గురించి మరిచిపోండి సార్" అంటూ రంగప్రవేశం చేశాడు చిదంబరం. "కట్నం కోరే వాణ్ణి కన్నెత్తి చూడనని శపథం చేసింది అమ్మాయి"

గుమ్మం వద్ద నవ్వడి విని అంతా అటు చూశారు... ఎదురుగా సునీత!!

మొదట ఆశ్చర్యపోయినా, సీతమ్మ సాదరంగా ఆహ్వానించి సోఫాలో తన ప్రక్కనే కూర్చోబెట్టు కుందామెను. ఏదో చెప్పాలని వచ్చిన సునీతకు ఎలా చెప్పాలో తెలియలేదు. చెప్పమని సీతమ్మ బ్రతిమాలగా బామాలగా, చివరకు పెదవి విప్పింది సునీత.

"అర్హతతో గెలుచుకున్న బంగారుపతకం జీవి తాంతం మురిపిస్తుంది. హృదయంలో నిలిచిపో తుంది. డబ్బుపెట్టి కొనుక్కున్న చంద్రహారం ధగధగలు కంఠానికే పరిమితం. హృదయాన్ని తాక లేవు. బంగారు పతకం కోసమే నా కృషి. చంద్ర హారం కొనుక్కోవాలన్న ఆసక్తి నాకు లేదు. మీరు బంగారు పతకమా! చంద్రహారమా! నిర్ణయం మీదే" అంటూ సుధవైపు సూటిగా చూసి చటు క్కున లేచి వినయంగా నమస్కరించి గబగబా వెళ్ళిపోయింది సునీత!

చేష్టలుడిగి బొమ్మల్లా ఉండిపోయారంతా.

"చూశారా దాని పెడసరం! మీరు వాళ్ళ యింటిలో కట్నం ప్రసక్తి తీసుకురాలేదు కదా. తనకు తెలియకుండా కుంభకోణం ఏదో జరి గిపోతోందని బరితెగించి యిలా లాడ్జికి వచ్చి మరీ కుండబద్దలు గొట్టిందండీ! దానికి తెలి యకుండా మా అన్నయ్య కట్నం ఇచ్చినా అది మిమ్మల్ని కోర్టుకీడ్చి కొంపకొల్లేరు చేసేస్తుంది జాగ్రత్త!" అదునెరిగి బీజం నాటాడు ముందుగా తేరుకున్న చిదంబరం.

"మీ దృష్టిలో మరెవరైనా ఉన్నారా" అనుమా నంగా అడిగాడు సీతాపతి.

ఓల్టేజీ ఎక్కువైన బల్బులాగ వెలిగిపోయింది చిదంబరం బట్టతల.

"అడిగారు గనుక చెబుతున్నా. మా అమ్మాయే ఉంది." అంటూ అర్హతల లిస్టు విప్పాడు' 'అన్నయ్య కంటే నేనే ధనవంతుణ్ని. నేనింకా సర్వీసులోనే ఉన్నాను. పెళ్ళి అయాక అల్లుడి అచ్చటా, ముచ్చటా తీర్చగల స్థితిలోనే ఉన్నాను. కట్నం లక్ష, స్కూటర్ యిస్తాను. మీరిప్పుడు మా యింటికొస్తే అన్నయ్యకు తెలిసి బాధపడతాడు. మీరు ఊ అనండి ! క్షణంలో అమ్మాయిని తీసుకొచ్చి ఇక్కడే పెళ్ళిచూపులు ఏర్పాటు చేస్తా"

సీతాపతి ఊ అనకపోయినా హడావుడిగా వెళ్ళిపోయాడు చిదంబరం.

* * *

అర్జెంట్‌గా రమ్మని అమలాపురం నుంచి టెలిగ్రాం వస్తే సంబంధం కుదిరిందన్న సంబ రంతో రెక్కలు కట్టుకువాలాడు చిదంబరం. ఇంటిలో సుధ ఒక్కడే ఉన్నాడు. అంతా తిరు పతి వెళ్ళారట. మర్యాదలయాక ఒక కవరు యిచ్చాడు సుధ.

కవరులో ఒక ఫోటో... ఆ ఫోటో ఒక యువతి, ఒక యువకుడు, ఫోటో చూసి, బట్టతల మీద బాంబ్ పడినట్టుఅదిరిపోయాడు చిదంబరం. ఫోటోలోని యువతి – సాక్షాత్తూ సరళ! తన కూతు రు!!

"ప్రతి మనిషికీ ఒక రేటు ఉంటుంది కదా! ఇప్పుడు నా రేటు లక్షన్నర!" అన్నాడు సుధ చిద్విలాసంగా.

అది దొంగఫోటో, ట్రిక్‌ఫోటో, బ్లాక్‌మెయిల్ – అన్నాడు చిదంబరం.

"ఆ అబ్బాయి నాకు తెలుసు!"

తన నచ్చలుడకవు అని తెలిసిపోయాక బ్రతి మాలి, బామాలి, బేరం ఆడిఆడి చివరకు లక్షన్నరకే ఒప్పకొని మరీ బయట పడ్డాడు చిదంబరం!

రెండు రోజులు గడిచాక – మళ్ళీ టెలిగ్రాం!

ఎమ్మెల్యే ఏకాంబరం ఉపన్యాసం ఇస్తున్నాడు.

"దేశం మనకేమిచ్చిందని కాదు. దేశానికి మన మేమి ఇచ్చామని ఆలోచించాలి ప్రతి ఒక్కరూ"

"చాలు ఆపవయ్యా, ఎన్నికల సమయంలో మాకు నువ్వేమిచ్చావ్. ఒక ఓటుకు పది రూపా యలు. అంతేకదా" జనంలోనుండి అరిచారెవరో.

– కె.వి.మధుసూదనరావు

[illegible] 14 [illegible] 7 అడుగుల పొడవున్న ముక్కోణాన్ని [illegible] 180 [illegible]

– [illegible]

మిల్టన్ మహాకవి

జాన్ మిల్టన్ (1608–1674) అనేక ఆంగ్ల కావ్యాలను రచించిన ప్రఖ్యాత ఆంగ్లేయ కవి. ఇతని కవిత్వం అతి రమణీయంగా, సుందరంగా వుంటుంది. ఇతడి 'ODE ON THE MORNING OF CHRIST'S NATIVITY' ఇతడికి అఖండ ప్రఖ్యాతి తెచ్చింది. 'పారడైజ్ లాస్ట్', 'పారడైజ్ రిగెయిన్డ్' 'సామ్సన్ అగొనిస్టిస్ (SAMSON AGONISTES) అపూర్వ కావ్యాలు. మరణానికి ముందు చివరి 14 సంవత్సరాల్లో కటిక దారిద్ర్యంతో బాధపడ్డాడు, చిత్రహింస అనుభవించాడు.

– గోపిశెట్టి [illegible]

ఇప్పుడూ సుధ ఒక్కడే ఉన్నాడు ఇంటిలో – మరొక కవరు ఇచ్చాడు. అదురుతున్న గుండెను అదము కుంటూ ఫోటో చూశాడు చిదంబరం.

థాంక్‌గాడ్! ఫోటోలో సరళకాదు! మరో అమ్మాయి. అందంగా ఉంది. అయినా 'పొట్టి.. మెల్లకన్ను' అన్నాడు చిదంబరం.

"మంచిదే కదా! కట్నం ఎక్కువ గుంజవచ్చు! అనకాపల్లిలో ఉద్యోగం చేస్తోంది. స్కూటర్, టీవీ, ఫ్రిజ్, పాతికవేలు రొక్కం ఉన్నాయి అమ్మాయికి. వాటితో బాటు లక్షన్నర కట్నం!" అని నవ్వాడు సుధ.

అతడు నవ్వుతోంటే చలిజ్వరం వచ్చినట్టుంది చిదంబరానికి. సుధ ఆంతర్యం అర్థం అవుతూనే ఉంది. పోటీతో బాటు రేటూ పెరుగుతుందంటూ తనూ కొడుకూ కట్నం రేటు పెంచిన వాడే. ఇప్పుడే పరిస్థితి తనకు ఎదురైతే కక్కలేక మింగలేక సమతమవుతున్నాడు.

జీవితంలో మొదటిసారి ఓడిపోతున్నట్టు అనిపించింది చిదంబరానికి. తన సమర్థత మీద తనకే నమ్మకం సడలిపోతోంది. కానీ ఓటమిని అంగీకరించలేక ఆఖరి తూటా ప్రయోగించాడు.

"ఆ అమ్మాయి మాకు తెలుసు. మా కోడలు కావలసిందే. కానీ గుణం మంచిది కాదని ఒదిలేశాం. అబార్షన్ చేయించుకుందట"

సుధ కంపరంగా చూశాడు. మైల బట్టల మూటలాగ కనిపించాడు చిదంబరం!

"ఆమె నా మరదలు! ఆమెకు వివాహం అయిరెండేళ్ళయింది." అన్నాడు గంభీరంగా.

చెక్కుతీసిన సూపర్‌బీట్ రూట్‌లాగ అయింది చిదంబరం తలకాయ.

ఆయనేదో అనేలోగా – కాలింగ్ బెల్ మోత

సుధ టైమ్ ఊసుకొని 'మీ అన్నగారు కాబోలు! ఐదు గంటలకు రమ్మని ఆయనక్కూడా వైర్ చేసాలెండి' అంటూ తలుపు తెరవడాన్కి వెళ్ళాడు సుధ.

చిదానందం లోనికి వచ్చేసరికి చిదంబరం ప్రక్కగదిలోకి జారుకున్నాడు. ఆ సీటులోనే కూర్చున్నాడు. చిదానందం – మైలబట్టల మూట పోయి ఎవరెస్టు శిఖరం వచ్చింది.! అనుకున్నాడు సుధ.

మర్యాదలయ్యాక అనకాపల్లి ఫోటో చూపించాడు.

"అమ్మాయి చాల్లా బాగుందిబాబూ!" అంటూ తక్కువ రెండడుగులు వేశాడు చిదానందం వెళ్ళడాన్కి సిద్ధపడుతూ.

"ఎందుకు రమ్మన్నానో తెలుసుకోకుండానే వెళ్తున్నారే!" ఆశ్చర్యంగా అడిగాడు సుధ.

"కట్నం బేరానికే కదా! కానీ బ్లాక్‌లో టిక్కెట్ కొని సినిమాకెళ్ళడం – ఎంత మంచి సినిమా అయినా – నాకు నచ్చదుబాబూ! టిక్కెట్ దొరక్కపోతే మరో సినిమా – లేదా ఇంటికి. అదే నా పద్ధతి" మరో రెండడుగులు వేశాడు చిదానందం.

'ప్లీజ్! కూర్చోండి!' చెయ్యిపట్టుకొని అవుతూ ఆర్ద్రంగా అన్నాడు సుధ.

ఏం అనుకున్నాడోగాని వెనక్కి వచ్చి కూర్చున్నాడు చిదానందం.

ఒక క్షణం గంభీరం... తర్వాత దీర్ఘంగా నిట్టూర్చి భారంగా అన్నాడు.

"సూక్తులన్నీ రంగరించి పిల్లల్ని సంప్రదాయబద్ధంగా పెంచాను బాబూ! సంతృప్తి మా జీవన విధానం. వ్యసనాలూ, వ్యామోహాలూ లేని సుఖమయ సంసారం మాది. నేను కట్నం తీసుకోలేదు. మా అబ్బాయికీ తీసుకోలేదు. కానీ కట్నం కోరని అల్లుడు దొరకడం కష్టం కదా. అమ్మాయికి తెలియకుండా వీలైనంత కట్నం యివ్వడాన్కి సిద్ధపడ్డాను కాని అమ్మాయికి తెలిసిపోయింది. నేను నీ ఆదర్శాన్ని త్యాగం చేసి చిత్తుగా తాగి, వాళ్ళమ్మని కొట్టి, తిట్టి హింసిస్తే అప్పుడు తను తన ఆదర్శాన్ని ఒదులుకుంటుందట! కన్యగా ఉండిపోతాగాని కట్నం పెళ్ళి చేసుకోనని భీష్మించుక్కూర్చుంది అమ్మాయిని చూసి గర్వించాలో, విచారించాలో అర్థం కావడం లేదయ్యా! కట్నం కోరని వరుని కోసమే నా అన్వేషణ. ముక్తేశ్వరంలో ఒక అబ్బాయి ఉన్నాడని తెలిసి చూసిపోదామని వచ్చానిటు. నా అన్వేషణ ఫలిస్తుందో, లేదో మా అమ్మాయికి కళ్యాణయోగం ఉందో లేదో" తలపట్టుకొని అలాగే ఉండిపోయాడాయన కాసేపు.

"మీ తమ్ముడు నన్ను తన అల్లుడు చేసుకోడాన్కి ఎన్ని ఎరలు వేశాడు! ఎన్ని అబద్ధాలు చెప్పాడు! ఒకే తల్లిబిడ్డలైనా మీ యిద్దరికీ ఎంత తేడా! పిల్లను చూస్తే చాలదు. పిల్ల తల్లిదండ్రుల్ని కూడా ఇంటర్వ్యూ చేయాలని నా అభిప్రాయం. పెళ్ళి అంటే నూరేళ్ళ అనుబంధం కదా! నా ఇంటర్వ్యూలో మీ తమ్ముడు క్షుణ్ణంగా ఫెయిల్" అన్నాడు సుధ హాయిగా నవ్వేస్తూ.

"యువకులంతా వేలంపాటలో వస్తువుల్లాగ తయారైతే, తండ్రులంతా మా తమ్ముడి లానే ప్రవర్తిస్తారు నాయనా! అతని తప్పేం లేదు" అని లేచాడు చిదానందం.

సగర్వంగా తల ఎత్తుకొని సూటిగా చిదానందం వైపుచూసి అన్నాడు సుధ.

"మీరు ముక్తేశ్వరం వెళ్ళనక్కరలేదు. మీ అన్వేషణ ఇక్కడితో సమాప్తం! మీరు తిన్నగా ఇంటికి వెళ్ళండి. నేను చంద్రహారం కాదు, బంగారు పతకాన్ని – అని 'మీ అమ్మాయికి చెప్పండి'"

"నువ్వు కారును ఎందుకు దొంగిలించావో చెప్పు" అడిగాడు లాయర్.

"ఆ కారు సమాధి దగ్గర పార్క్ చేసివుంటే ఆ కారు ఓనర్ చనిపోయి వుంటాడనుకొని ఆ పని చేశాను సార్..." లబోదిబోమంటూ బదులిచ్చాడు శంకర్.

–పద్మశ్రీ, మాణిక్యారం

ధర్మాసనం

లా క్లాసులో ఓ విద్యార్థి లెక్చరర్‌ని అడిగాడు, "ధర్మాసనం అంటే ఏమిటి సార్?"

"ఏ వైపు తెలివైన లాయరు వున్నాడో నిర్ధారించే న్యాయమూర్తుల సమూహం"

– అంగర వెంకటేశ్వరరావు, మండపేట

ఆయుష్షును పెంచే ఏడుపు

ఏడ్పుటవల్ల ఆయువు బాగా పెరుగుతుంది. స్త్రీల కంటే పురుషులే ముందు మరణిస్తున్నారంటే కారణం వారు ఏడవడం చాలా తక్కువ. అవసరమైనప్పుడు ఏడవగలవారిలో మానసిక, శారీరక వ్యవస్థలు చాలా దృఢంగా వుంటాయి అని మనస్తత్వ శాస్త్రజ్ఞులు తమ పరిశోధనా ఫలితాన్ని ప్రకటించారు.

– గోపిశెట్టి మానస

వచ్చే వారం

'ఈ వారం కథ'

చీటర్

– సొదుం జయరాం